

Βρυξέλλες, 30 Απριλίου 2025
(OR. en)

8187/25

SPORT 18

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Προεδρία
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Ο ρόλος των αθλητών στη χάραξη πολιτικών για τον αθλητισμό - Συζήτηση προσανατολισμού

Επισυνάπτεται για τις αντιπροσωπίες καθοδηγητικό σημείωμα της Προεδρίας για το ανωτέρω θέμα, ενόψει της συζήτησης προσανατολισμού στο Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός) της 13ης Μαΐου 2025.

«Ο ρόλος των αθλητών στη χάραξη πολιτικών για τον αθλητισμό»

Εισαγωγή - ιστορικό της συζήτησης

Ο ρόλος των αθλητών στην αθλητική κοινότητα δεν περιορίζεται στις επιτυχίες τους σε εθνικούς και διεθνείς αθλητικούς αγώνες. Οι αθλητές συμμετέχουν όλο και πιο ενεργά στον δημόσιο διάλογο, διαμορφώνοντας την κοινή γνώμη και λαμβάνοντας πρωτοβουλίες για συστημικές αλλαγές. Ωστόσο, ο βαθμός στον οποίο συμμετέχουν επίσημα και άμεσα στους φορείς λήψης αποφάσεων ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Δεδομένων των πολυάριθμων προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο τομέας του αθλητισμού και της αυξανόμενης ανάγκης για διαφανείς και συμπεριληπτικές πολιτικές στον τομέα του αθλητισμού, καθίσταται αναγκαία η συστηματική συμμετοχή των αθλητών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και στις στρατηγικές διαδικασίες.

Η στήριξη και η διευκόλυνση της πρόσβασης των υποεκπροσωπούμενων ομάδων στη λήψη αποφάσεων στον τομέα του αθλητισμού, καθώς και η ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής τους στη διαδικασία αυτή, αποτελεί έναν από τους στόχους του ευρωπαϊκού προτύπου αθλητισμού. Θα πρέπει να τονιστεί ότι η πείρα, οι γνώσεις και η επαγγελματική οπτική των αθλητών συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη ανάπτυξη λύσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις πολιτικές για τον αθλητισμό. Χάρη στη συμμετοχή των αθλητών, οι λύσεις αυτές μπορούν να είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στις πραγματικές ανάγκες της αθλητικής κοινότητας σε όλα τα επίπεδα. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο να ξεκινήσει συζήτηση μεταξύ των αντιπροσώπων των κρατών μελών.

Το θέμα της συζήτησης, που προτάθηκε από την πολωνική Προεδρία, δίνει έμφαση στην ανάγκη να μετασχηματιστεί ο ρόλος των αθλητών ώστε να μην είναι απλώς αποδέκτες πολιτικών για τον αθλητισμό αλλά συνδημιουργοί τους, σύμφωνα με τις αρχές του ανοικτού χαρακτήρα, της συμμετοχής και της χρηστής διακυβέρνησης.

Η σπουδαιότητα των αθλητών ως ενδιαφερόμενων μερών στον τομέα της πολιτικής για τον αθλητισμό

Οι αθλητές, είτε μετέχουν ενεργά σε αγώνες είτε έχουν ήδη τερματίσει την αθλητική σταδιοδρομία τους, είναι βασικά ενδιαφερόμενα μέρη του συστήματος πολιτικής για τον αθλητισμό. Η μοναδική τους οπτική, η οποία διαμορφώνεται χάρη στις άμεσες εμπειρίες που αποκτούν στο πλαίσιο των αθλητικών δομών, τους επιτρέπει να εντοπίζουν τις πραγματικές ανάγκες της αθλητικής κοινότητας, να επισημαίνουν τα συστημικά εμπόδια και να προτείνουν λύσεις που είναι ταυτόχρονα συγκεκριμένες και ρεαλιστικές. Οι αθλητές, ως άμεσοι δικαιούχοι πολιτικών, προγραμμάτων και στρατηγικών, γνωρίζουν συνήθως τι λειτουργεί καλά και τι πρέπει να βελτιωθεί, όπως π.χ. η ποιότητα της εκπαίδευσης των προπονητών ή τα συστήματα υποστήριξης των αθλητών. Τα δικαιώματά τους θα πρέπει να αποτελούν κεντρικό στοιχείο των πρωτοβουλιών που τους αφορούν.

Τόσο οι εν ενεργεία αθλητές όσο και οι πρώην αθλητές – ειδικότερα οι συμμετασχόντες σε Ολυμπιακούς αγώνες και τα μέλη εθνικών ομάδων – απολαμβάνουν όχι μόνο τη δημόσια αναγνώριση αλλά και κάποιο κύρος που εκτείνεται πέραν της αθλητικής κοινότητας. Ως εκ τούτου, η συμμετοχή τους στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων μπορεί να ενισχύσει σημαντικά τη νομιμότητα των στρατηγικών δράσεων, να ενδυναμώσει τη συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη και να αυξήσει τις πιθανότητες αποτελεσματικής εφαρμογής της πολιτικής.

Οι αθλητές συχνά συνεχίζουν την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στο πλαίσιο των οργανωτικών δομών του αθλητισμού τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Υπηρετούν σε διοικητικά συμβούλια ομοσπονδιών, ολυμπιακών επιτροπών και ενώσεων αθλητών και έχουν ρόλο εμπειρογνομόνων ή συμβουλευτικά καθήκοντα. Ωστόσο, η επιρροή τους εκτείνεται πέραν του πρωταθλητισμού, καθώς διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του μαζικού αθλητισμού μέσω της δραστηριοποίησής τους στα μέσα ενημέρωσης και σε εκπαιδευτικές και κοινωνικές πρωτοβουλίες. Μέσω των επιτυχιών τους και της δραστηριοποίησής τους στον δημόσιο βίο, οι αθλητές εμπνέουν διάφορες κοινωνικές ομάδες να ασχοληθούν με τη σωματική άσκηση, προωθώντας έτσι έναν υγιεινό τρόπο ζωής και ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή σε συγκεκριμένα αθλήματα. Η αφοσίωσή τους όχι μόνο βοηθά να διαμορφωθεί μια θετική εικόνα για τον αθλητισμό, αλλά συμβάλλει και έμμεσα στο να καταστεί η κοινωνία πιο δραστήρια. Οι αθλητές μπορούν να έχουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση και την υλοποίηση στρατηγικών ανάπτυξης του μαζικού αθλητισμού, ενεργώντας ως πρεσβευτές του.

Οι ικανότητες που αποκτούν οι αθλητές κατά τη διάρκεια της αθλητικής τους σταδιοδρομίας, σε συνδυασμό με ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, τους καθιστούν φυσικούς εταίρους στη χάραξη πολιτικών στον τομέα του αθλητισμού. Η συμπερίληψή τους στη διαδικασία χάραξης πολιτικής στηρίζει τη δημιουργία ενός πιο συμπεριληπτικού και αποτελεσματικού αθλητικού συστήματος που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τόσο των επαγγελματιών αθλητών όσο και της ευρύτερης αθλητικής κοινότητας.

Από τη σκοπιά τόσο των κρατών μελών όσο και της διοίκησης της ΕΕ, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να καθιερωθούν μόνιμοι και διαφανείς μηχανισμοί διαλόγου με την αθλητική κοινότητα. Η φωνή αυτής της κοινότητας, αν ενισχυθεί και επισημοποιηθεί καταλλήλως, μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο στον σχεδιασμό βιώσιμων και αποτελεσματικών πολιτικών ανάπτυξης του αθλητισμού σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Συστηματική συμπερίληψη των αθλητών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων – συστάσεις και εκκλήσεις για ανάληψη δράσης

Η συμπερίληψη των εν ενεργεία και των πρώην αθλητών στις διαδικασίες σχεδιασμού και στις εκτελεστικές δράσεις μπορεί να λάβει διάφορες μορφές τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Σε αυτές μπορεί να περιλαμβάνονται:

- σύσταση γνωμοδοτικών συμβουλίων με εκπροσώπηση των αθλητών στο πλαίσιο εθνικών ομοσπονδιών, υπουργείων αθλητισμού και συναφών θεσμικών φορέων της ΕΕ·
- εξασφάλιση κατάλληλης εκπροσώπησης των αθλητών σε φορείς αρμόδιους για την ανάπτυξη πολιτικών στον τομέα του αθλητισμού·
- στήριξη της εκπαίδευσης σε θέματα διοίκησης και του κοινωνικού ηγετικού ρόλου των αθλητών (π.χ. μέσω κατάρτισης στις δημόσιες πολιτικές, τη διαχείριση του αθλητισμού και το αθλητικό δίκαιο)·
- προώθηση εταιρικών σχέσεων μεταξύ δημόσιων διοικήσεων, αθλητικών οργανώσεων και της ευρύτερης αθλητικής κοινότητας.

Για την καθοδήγηση της συζήτησης προσανατολισμού, η Προεδρία καλεί τους υπουργούς να απαντήσουν στα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Ποιες ευκαιρίες και προκλήσεις συνδέονται με τη συμμετοχή των αθλητών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων όσον αφορά τις πολιτικές για τον αθλητισμό;
2. Υπάρχουν παραδείγματα πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί στη χώρα σας για τη συμμετοχή αθλητών στη διαδικασία χάραξης πολιτικών στον τομέα του αθλητισμού;
3. Πώς μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να στηρίζει τα κράτη μέλη στη δημιουργία πλατφορμών διαλόγου με αθλητές;